

APUSTUL SAN PABLUM KAY KARTATA KACH'ARQAN

IFISU LLAQTAPI TIYAQKUNAMAN

(IFISYUS)

¿Pitaq karqan San Pablupaq? Liyishun chay punta parti Rrumanusta, masta yach'ananchiq *San Pablupaq.

¿Pikunapaqmi iskibrirqan kay librutaqa? Pabluqam kay kartata iskibrirqan Ifisu llaqtapi tandakaq kriyiq masingunaman. Ifisucam suq atun pudirniyuq llaqta karqan. Chaymi Jisuspi kriyiqkuna achka taksha llaqtakunamanda rirqan chay Ifisuman randiq, randikuq, kriyiq masingunata watukuq. Masta yach'ananchiq ifisyankunapaq, liyishun Ichus 18.19-19.41; 20.17-38; Apukalipsis 2.1-7.

¿Imaraykum iskibrirqan kay librutaqa? Pabluqam kimsa wata tukuyta tiyashqa karqan Ifisupiqa, Jisukristupaq yach'achikushpa. Chay llaqtapim achka runa, warmi Jisukristupi kriyishqa karqan. Pabluqam chay llaqtamanda lluqshishpapis, chay kriyiq masingunataqa ancha kuyargan. Chaymi *rrumanu awturidarkuna karsilaptimbis, Pabluqa chay Ifisupi tandakaq kriyiq masingunata mana qonqashpachu, karsilmandapacha kay kartata kach'arqan.

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa? Niwanchiqmi Tayta Dyusshi munan, paypi yumbay kriyiqkuna suq yuyayniyuqla kananchiqllapa. Kay librupim ishkay atun partikuna kan:

Ifisyus 1.3–3.21 niwanchiqllapa, Jisukristu yumbay *nasyunmanda kaqkunata kuyawaqninchiq, washawashqanchiqpaq.

If. 4.1–6.24 niwanchiqllapa, Dyuspa wambranguna kashpaqa, yumbaywan shumaqta kawsananchiqllapa.

Kay librupiqam Jisukristupi kriyiqkunapaq kimsa kumparasyungunata yach'achiwanchiqllapa:

1 Jisukristupi kriyiqkunaqam suq *adurana wasishina kanchiqllapa;
Jisukristuqam chay adurana wasipa mas baliq ruminshina. (If. 2.20-22)

2 Jisukristupi kriyiqkunaqam suq kwirpushina kanchiqllapa. Jisukristuqam chay kwirpupa umanshina. (1.23, 4.12-16)

3 Jisukristupi kriyiqkunaqam suq runapa warminshina kanchiqllapa.
Jisukristuqam chay warmipa qosanshina. (5.22-23)

Pablum ifisyanukunata napaykurqan

1 ¹Kuyashqay kriyiq masitakuna,
Tayta Dyus munaptinmi, Jisukristu
noqa Pabluta numbrawashqa,
*apustulnin kanaypaq. Chaymi Jisukristu
tupi kriyiptikillapa, kay kartata
kach'amuni qamkuna Ifisu llaqtapi
tandakaqkunaman. ²Mañakunim Tayta
Dyusman, Siñurninchiq Jisukristu-
mambis, tukuy imapi qamkunata
yanapashunan, ama llakishpachu
ashwan kushikushpa kawsanaykillapa.

**Jisukristu wañushqanraykum, Taytanchiq
Dyus ancha yanapawanchiqllapa**

³Jisuspi kriyiptinchiqllapam, Tayta
Dyusqa sylumandapacha ancha yanap-
washqa kanchiq, paypi mas allita
yuyakushpa kawsananchiq. iChayraykur
Siñurninchiq Jisukristupa Tayta Dyusta
ancha alabashunllapa! ⁴Chaq acha
unay tyimpupim Tayta Dyusqa manaraq
kay munduta rurashpa, noqanchik-
nata akrawarqanchiq, paypa
wambranguna kashpa, paypa ñawpambi
ama nima uchayuqkuna kananchiqllapa.
⁵Chayshina ancha kuyawaqninchiqmi,
unaymandapacha payqa kamawarqan-
chiq, wambranguna kananchiqllapa.
Chaymi Churin Jisukristuta
kach'amurqan washawananchiq. Chaqa
chayshinam munarqan rurayta.
⁶Chaymi ancha allin kashpa, kuyashqan
Churinwan washawaqninchiq, tukuy
imapi yanapawashqa kanchiq. iChayri
payta ancha alabashunllapa! ⁷Chaq acha
Tayta Dyus ancha kuyawaptinchiqmi,
Churin Jisukristu yawarninda ich'ashpa
wañurqan washawananchiq.
Chayshinam Tayta Dyusqa yumbay
uchanchiqmada pirdunawashqa
kanchiqllapa. ⁸Chayshina ancha
kuyawaqninchiqmi, ancha allita
yach'achiwashqa kanchiq, yach'ayniyuq

kananchiqllapa. ⁹Chayshinam intyindi-
chiwashqa kanchiq paylla yuyashqanda.
Chaqa chay yuyashqan ruranan
kaqtaqam mana pipis yach'ashqachu
karqan. ¹⁰Piru Dyusqam kayshina
yuyarqan: Munashqay tyimpu
ch'ayamuptinmi, rini tandaq syilipi
tiyaqkunata, mundupi tiyaqkunatapis,
Churiy Jisusta kasunannllapa, nishpa.

¹¹Tayta Dyusqam tukuy imata pay
munashqanshina ruran. Chaymi Churin
Jisukristupi kriyiptinchiqllapa, payqa
unaymandapacha akrawashqa kanchiq,
suq shumaq irinsyata ch'askinanchiq.
¹²Chaymi payqa munarqan noqaykuna
*isrraylinukuna Jisukristupi puntata
kriyinayllapa, kay tyimpupi qamku-
nawan yumbayninchiq paypi kriyishpa,
Tayta Dyusta alabashpa kawsananchiq-
llapa. ¹³Chayshinallam qamkuna mana
isrraylinu kaqkunapis allip kaqta
uyashpa, Jisukristupa shumaq
nutisyanda yach'akushpa, paypi
kriyirqaykillapa. Chaymi Tayta Dyusqa
ufrisikushqan *Santu Ispiritunda
qoshushqallapa, qamkunapi tiyashpa,
suq siñalshina kanambaq, yumbay
riqsishuqkuna yach'anambaq:
Paykunam allipta Dyuspa wambran-
guna, nishpa. ¹⁴Chaq acha Tayta Dyusqam
manaraq irinsyanchiqta qowaqninchiq,
Santu Ispiritunda qowashqa kanchiq,
yach'ananchiq: Tayta Dyusmi
washawaqninchiq, yumbay ufrisiwash-
qanchiqta rin kumpliq, nishpa. Chayri
payta alabashunllapa, ancha pudiriyuq
kashqanrayku.

**Pablum Dyusman mañakurqan, Jisuspi
kriyikkuna yach'ayniyuq kananllapa**

¹⁵Noqam yach'ani: qamkunash Siñurninchiq
Jisuspi kriyishpa, yumbay kriyiq
masinchiqkunata kuyashpa, kawsangillapa,
nishpa. ¹⁶⁻¹⁷Chaymi Siñurninchiq Jisukristu
ancha llipyaq Taytan Dyusman

mañakushpa, mana shaykuq ancha pagikuni qamkunapaq. Mañakunipismi *Santu Ispiritunwan yanapashunan, pay nishqanda intyindishpa, ancha yach'ayniyuq kashpa, payta mas allita riqsinaykillapa yuyaynikipi.¹⁸ Mañakunipismi, qamkunata yanapashunan, allita intyindinayki: Tayta Dyuswanmi tukuy tyimpupi sylipi rinchiquillapa kawsaq, nishpa. Chaqa paypa yumbay wambrangunatam ancha shumaq irinsyata rin qowaqninchiq.¹⁹⁻²⁰ Mañakunipismi intyindinaykillapa: Ancha pudirniyuq Tayta Dyusqam tukuy imata atin rurayta. Paypaqqam mana nima trabajuschu, nishpa. Chaymi Churin Jisukristupi kriyiqkunata yanapawaptinchiq, tukuy ima munashqanda atinchiquillapa rurayta. Chaqa ancha pudirniyuq kashpam, Tayta Dyus Churin Jisusta wañushqanmanda kawsachimushpa, sylipi *allin ladumbi tiyachirqan. Chay kikin pudirninwanmi noqanchiqkunatapis yanapawanchiq.

²¹ Chay pudirninwanmi Jisukristuta ancha pudirniyuqta numbrashpa, nirqan: "Yumbay patrungunata, awturidarkunata, kamachikuqkunata, anjilkunata kamachiy kay tyimpupi, suq tyimpupipis.²² Tukuy ima kaqta kamachiy. Chaqa qamqam noqapi yumbay kriyiqkunapa umanshina kangi", nishpa.²³ Chayshina Jisukristu umanchiqshina kaptinqam, paypi yumbay kriyiqkunaqa kwirpunshina kanchiquillapa. Chaqa payqam Santu Ispiritunwan noqanchiqkunapa shunqonchiqi tiyashpa, tukuy imapi kamachiwanchiq. Chayshina tukuy lugarkunapi kashpam, tukuy ima kaqta kamachin.

Dyusmi kuyawaqninchiq washawanchiquillapa

2 ¹Qamkuna Jisukristupi kriyiptikiqam, payqa washashushqa, tukuy tyimpupi kawsanaykillapa. Piru unay tyimpupi uchayuqkuna kaptikiqam,

Dyuspaqqa wañushqashina karqaykilapa. ² Chaqa Jisuspi manaraq kriyishpaqam, kay mundupi tiyqa uchayuqkunashina kawsarqaykillapa. Chay kamachikuq *dyablu wayrapi tiyaqta kasushpam kawsarqaykillapa. Chay dyabluqam Dyusta mana kasuqkunata animachin, uchakunata rurananllapa. ³ Kanan unay tyimpupiqa noqanchiqkunapis chay uchayuqkunashina kawsarqanchiq, kwirpunchiqta kasushpa, mana baliq yuyashqanchiqkunata rurashpa. Chaymi Tayta Dyusqa piñakushpa, kastigawananchiqna karqan, chay suq uchayuq kaqkunatashina.

⁴ Chayshina kastigawananchiq kashpamismi, Tayta Dyusqa ancha kuyawaqninchiq, ancha llakipawarqanchiq. ⁵ Uchanchiqkunaryukum wañushqashina karqanchiq. Piru Tayta Dyusqam, Jisukristuta kawsachimushqanshina, noqanchiqkunatapis ispiritunchiqpi kawsachiwarqanchiq, paywan tukuy tyimpupi kawsananchiquillapa. Chaymi ninchiqllapa: "Tayta Dyusmi ancha allin kashpa, dibaldilla washawashqa kanchiq", nishpa.

⁶ Chayshina Tayta Dyus Jisukristuta wañushqanmanda kawsachimushpaqam, noqanchiqkunatapis suq mushuq bidata qowashqa kanchiq, sylipi Jisukristuwana kawsananchiquillapa. ⁷ Chayshina Tayta Dyus ancha yanapawaptinchiqmi, yumbay runakuna, warmikuna ch'ayamuq tyimpukunapi rinchiquillapa yach'aq: i Tayta Dyus ancha allin kashpam, Churin Jisukristuwana yumbay paypi kriyiqkunata ancha kuyawaqninchiq, tukuy imapi yanapawanchiq!. nishpa.

⁸ Chaqa Tayta Dyusqam ancha kuyawaqninchiq, uchanchiqkunamanda washawashqa kanchiq, Churin Jisukristupi kriyishqanchiqrayku. Piru

noqanchiqkunallaqam mana atinchiqchu ancha allin kayta, washakananchiqqa. Ashwanmi Tayta Dyus noqanchiqkunata dibaldilla washawashqa kanchiq. ⁹Chaq manam pipis atinchu ancha allita rurayta washakananqa. Chaymi mana pipis atinchu alabakayta: Noqallam washakashqa kani, nishpaqa. ¹⁰Chaq Dyusqam Jisukristupi kriyikunata rurawashqa kanchiq, allita rurashpa kawsananchiq. Payqam unaymandapacha yach'arqanna: Noqa munashqayshinam allita rurashpa rinllapa kawsaq, nishpa.

Tayta Dyusmi Jisukristupi yumbay kriyikunata uchangunamanda pirdunana

¹¹Qamkuna ifisyanukuna, allita yuyayllapa unay kawsashqaykipa. Manchu llaqta masiy *isrraylinukunaqa qamkunapaq ninllapa: “*Kwirpumbi siñalta mana rurashpaqam, mana Dyuspa wambrangunachu”, nishpa. Chaqa chay isrraylinukunaqam ninllapa: “Noqaykunallam siñalniyuq kashpa, Dyuspa wambranguna kanillapa”, nishpa. ¹²Chaymi chay isrraylinukunaqa mana tandakarqanchu qamkunawanqa. Chaqa manaraq kriyiptikillapa Jisukristupim, Tayta Dyus rurashqan tratukunaqa mana qamkunapaqchu karqan. Chaymi mana yach'arqaykillapachu: Tayta *Dyusmi Akrashqan Washadurta rin kach'amuq, nishpaqa. Chaqa Dyusmanda akrakadu kashpa, manaraq paypi kriyishpam, kay mundupi malaganayashpaqa kawsaraykillapa. ¹³Piru kananqam Jisukristu yawarninda ich'ashpa wañushpa, paypi kriyiptikillapa, qamkunata washashushqa, Tayta Dyuspa wambrangunana kanaykillapa.

¹⁴Jisukristu wañushpam, isrraylinu kaqkunata, mana isrraylinu kaqkunata

achkata washawashqa kanchiq, suq ayllullana kananchiqllapa. Piru manaraq washawaptinchiqqam, noqanchiqkunaqa ch'iqninakushpa, suq altu pirqa layata rurashqallapa karqanchiq, ama tandanakunanchiq. Piru kananqam Jisukristu bulashpa chay altu pirqa layata, yanapawanchiq, suq ayllullana kananchiqllapa. ¹⁵Chaq Jisukristu wañushpam, chingachirqan *Muysispa yumbay liyningunata, amana chay kamachikushqan kustumbrikunata rurananchiqllapa. Kanan isrraylinukunata, mana isrraylinu kaqkunatapismi yanapawashqa kanchiqllapa, paypi kriyishpa, suq ayllullana kananchiqllapa. ¹⁶Chayshina kruspi wañushpam, isrraylinu kaqkunapaq, mana isrraylinu kaqkunapaqpis bidanwan pagarakurqan, Tayta Dyus noqanchiqkunata pirdunawananchiq. Chaymi kananqa suq ayllullana kashpa, manana ni piwambis ch'iqninakushpachu shumaqta kawsan-chiqllapa.

¹⁷Chaq Jisukristu kay munduman shamushpam, Dyuspaq yach'aq isrraylinukunata, Dyuspaq mana yach'aq suq *nasyungunamanda kaqkunatapis yach'achirqan paypa *shumaq nutisyanda, suqwan suqwan kuyanakushpa kawsananchiqllapa. ¹⁸Chayshina Jisukristu wañuptinmi, Dyuspa *Santu Ispiritun noqaykuna isrraylinu kaqkunata, qamkuna mana isrraylinu kaqkunata yanapawanchiqllapa, Dyusman qemikashpa, payman mañakunanchiq.

¹⁹Chayraykum qamkunaqa manana furastirushinachu kangillapa. Chaqa noqaykuna isrraylinu kaqkunashinam qamkunapis Tayta Dyuspa wambranguna kangillapa. Chaymi kananqa suq nasyunshinallana kanchiqllapa. ²⁰Chay-raykum noqaykunawan qamkunapis Dyuspaqqa rumimanda suq wasishina

kanchiqllapa. Chaqa Jisukristuqam chay wasipa simyintumba mas allin ruminshina. Kanan *Dyuspaq rimaqkuna, Jisukristupa *apustulningu-napismi chay simyintupa suq rumingunashina kanillapa.²¹ Chaqa Tayta Dyusmi Churin Jisuspi yumbay kriyiqkunata yanapawanchiq, paypa shumaq adurana wasinshina kananchiq-llapa. Chaymi yumbayninchiq achkayashpa tandanakunchiq, Dyusta adurashpa, paypa ancha santu *adurana wasinshina kananchiqllapa.²² Chayshina qamkunapis Jisukristupi kriyishpam, yumbay noqaykunawan kuyanakushpa kawsangillapa. Chaymi Dyuspa *Santu Ispiritunqa qamkunapipis tiyan. Chayraykum noqaykunawan qamku-napis Tayta Dyuspa ilgisyanna kanchiqllapa.

**Tayta Dyusmi Pabluta kach'arqan suq nasyungunaman, Jisuspaq
yach'achikunan**

3 ¹Noqa Pablum kay karsilpi kani, tukuy maypi qamkuna mana *isrraylinu kaqkunata Jisukristupaq yach'achishushqayrayku. Chaymi Dyusman ancha mañakuni qamkunapaq. ²Chaqta allitam yach'angillapa: Tayta Dyusmi ancha allin kashpa, kuyawaq-ninchiq, Pabluta numbrashqa, noqanchikunata Jisuspaq yach'achiwananchiq, nishpa. ³Chaymi Tayta Dyuslla yuyashqanda noqata yach'achiwaptin, ashlitata chay pakadupaq qamkunaman iskibrishushqa kani. ⁴Chayri chay iskibrishushqayta liyishpaqa, intyindiyllapa: Pabluqam allipta yach'an Jisukristulla yuyash-qanda, nishpa. ⁵Piru unay tyimpukunapi kawsaqkunaqam mana yach'arqanllapachu Jisukristu chay yuyashqambaqa. Piru kay tyimpupiqam Dyuspa *Santu Ispiritun

akrashqan *apustulningunata, paypaq *rimaqkunatapis yach'achiwashqallapa chay yuyashqanda. ⁶Chay pakadu yuyashqanqam kayshina nin: Qamkuna mana isrraylinu kaqkunapissi Jisukris-tupa shumaq nutisyanda kriyishpaqa, noqaykuna isrraylinu kriyiq masikiku-nawanqa suq ayllushina suq kwirpushinalla kanchiqllapa. Chaymi Tayta Dyus noqaykunata ufrisiwash-qanda qamkunatapis rin qoshuqllapa.

⁷Noqa mana nima baliptypismi, ancha allin pudirniyuq Tayta Dyus numbrawashqa, chay *shumaq nutisyanda yach'achikunapaq.

⁸Jisukristupi yumbay kriyiqkuna-mandam noqaqa minutsta balini. Piru Tayta Dyusqam ancha allin kashpa numbrawashqa, qamkuna suq nasyun-gunamanda kaqkunata yach'achishunay Jisukristupa shumaq nutisyanda. Piru Jisukristu ancha allin kashqandaqam mana pipis atinchu yumbayta intyindiy-taqa. Wakindallam intyindinchiqllapaqa. Chaqa Jisukris-tuqam tukuy ima kaqmanda mas allinqa. ⁹Kanan payqam numbrawarqan, Tayta Dyuslla yuyashqanda yumbay runata, warmita intyindichinapaq. Chaqa Tayta Dyus tukuy ima kaqta ruraqqam unaymandapacha mana pitapis nishqachu karqan: "Kayshinam rini washaq chay suq nasyungunamanda kaqkunata", nishpa.

¹⁰Chayshina Tayta Dyus noqaykunata, qamkunatapis washawanchiqllapa, sylupi ancha pudirniyuq anjilkuna kayshina intyindinanllapa: Tayta Dyusqam tukuy imapi ancha yach'ayniyuq, nishpa. ¹¹Chaqta Tayta Dyusqam, manaraq nima kaptin, yumbay chaykunapaq yuyashqana karqan. Chaymandaqam chay yuyash-qandaqa Sifurninchiq Jisukristuwani rurarqan. ¹²Chayraykum kananqa

Jisukristupi kriyishpaqa, mana nimata manchashhpachu, atinchiqllapa Dyusman mañakuyta, yach'ashpa: Dyusmi ancha kuyawashpa, rin yanapawaq, nishpa.

¹³Chaymi kayshina rrugaykillapa: Qamkunata yach'achishushqayrayku padisiqtya, ama disanimakaychu. Ashwanri kushikuyllapa, yach'ashpa: Pabluqam ancha kuyawaqninchiq Jisuspaq yach'achiwarqanchiq. Chayraykum kananqa karsilpi padisiykan, nishpa.

Jisukristum ancha kuyawanchiqllapa

¹⁴Noqa chayshina ancha kuyashushpam, Jisukristupa Tayta Dyuspa ñawpambi qonqorikushpa, ancha mañakuni qamkunapaq. ¹⁵Chaq Tayta Dyusqam yumbayninchiqpa Taytanchiq. Payqam anaq sylipi, kay pachapi yumbay kawsaqkunata rurawashqallapa kanchiq. ¹⁶Chaymi ancha llipyaq tukuy imayuq Tayta Dyusman mañakuni, *Santu Ispiritunwan qamkunata yanapashunan, ispirityukipi ancha jwirsayuq kanaykillapa. ¹⁷Mañakunipismi Jisukristupi allipta kriyiptikillapa, payqa shunqoykillapapi kawsanambaq, payta kuyashpa, suqwan suqwan kuyanakushpa, suq munti allin ch'upayuqshina shunqoykipi ancha jwirsayuq kanaykillapa. ¹⁸Mañakunipismi chayshina kuyanakushpa, atinaykillapa masta intyindiyta: Jisukristum tukuy maypi, tukuy tyimpupi ancha kuyawanchiqllapa, nishpa. ¹⁹Piru manam pipis atinchu intyindiyta imashinam ancha allita kuyawanchiq, nishpaqa. Piru yumbayta mana intyindiptinchiqpismi, ancha mañakuni, mas allita intyindinaykillapa, Dyuspa Santu Ispiritunwan ancha unda kanaykillapa shunqoykipi.

²⁰Chaq Tayta Dyusqam ancha pudirniyuq kashpa, atin yanapawaynin-

chiqtamaski mañakushqanchiqmanda, maski yuyashqanchiqmanda, paypa pudirniyuq Santu Ispiritun shunqon-chiqpi tiyaptin. ²¹Chayri Jisukristupi yumbay kriyiqkunaqa tukuy tyimpupaytalla alabashunllapa. iChayshina kanqa!

Dyuspi kriyiqkunaqam suq kwirpushina

4 ¹Chayshina Tayta Dyus qamkunata qayashuptin wambranguna kanaykillapa, noqa Pablu ancha rrugaykillapa, pay munashqanshina kawsanaykillapa. Chayshinam rrugaykillapa, kay karsilpi kashpa Jisuspaq yach'achikushqayrayku. ²Ancha umildi pasinsyayuqkuna kashpa, agwantana-kushpa, suqwan, suqwan kuyanakuylalla. ³Dyuspa *Santu Ispiritun qamkunata yanapashuptinqar, tukuy diya suq yuyayniyuqla kayllapa. Atishqaykikaman yumbaywan shumaqta kawsayllapa. ⁴Chaq Jisukristupi yumbay kriyiqkunaqam suq kwirpushinalla kanchiqllapa. Dyuspa Santu Ispiritumbismi suqla. Tayta Dyusmi yumbayninchiqta yanapashqa kanchiq, suq *Washadurpilla kriyinanchiqllapa. ⁵Chaq suq Siñurninchiq Jisukristullam kan. Suq duktrinayuqlam kanchiq. Shutikunanchiqpismi suqla kan. ⁶Tayta Dyuspismi suqla. Payllam yumbaypa Taytanchiq. Tukuy imatam paylla kamachin. Payllam tukuy lugarkunapi kashpa, yumbay noqanchiqkunapi tiyan.

⁷Piru Jisukristum yumbayninchiqta yanapawanchiq, suq laya trabajuta, suq laya trabajuta paypaq atinanchiqllapa rurayta. ⁸Chaymi Jisukristupaq *Dyuspa Santu Librumbi nin:

Achka kuntraqkunata binsishpa, syluman rishpam, Santu Ispiritunda kach'amurqan, runakunata warmikunata yanapa-

wananchiq, suq laya suq laya
trabajuta paypaq atinanchiqlapa
rurayta, nishpa.^a

⁹Chayshina Jisukristupaq niptin:
"Siyulumanmi rirqan", nishpaqa, ñimataq
munan niyta? Chayqam munan niyta:
Kay pachaman shamushpam, puntata
kay allpapa mas waranman ch'ayarqan,
nishpa. ¹⁰Chaymandaqam siyuluman
kutirirqan, "Santu Ispiritunwan tukuy
maypi kashpa, tukuy imata kamachi-
nambaq. ¹¹Kanan pay siyuluman
rishpaqam, achka runata, warmita
yanapawarqanchiq. Chaqa wakinnin-
chiqkunatam numbrawarqanchiq,
*apustulninguna kananchiqlapa.
Wakinninchiqtaqam numbrawarqanchiq
paypaq *rimaqkuna kananchiqlapa.
Wakinninchiqtaqam numbrawarqan-
chiqlapa, *shumaq nutisyanda
yach'achikunanchiqlapa. Wakinnin-
chiqtaqam numbrawarqanchiqlapa, suq
michidurshina kriyiq masinchiqkunata
kwidashpa yach'achinanchiqlapa.
¹²Chayshinaqam rurarqan, kriyiq
masinchiqkunata yach'achishpa,
animachinanchiq, Jisukristupa kwirpun-
shina kashpa, paypi mas allita mas allita
yuyakananllapa. ¹³Chayshinar suq
yuyayniyuqla kashpa, Dyuspa Churin
Jisukristupi yuyakushpa, shunqonchiqpi
kada diya mas allita payta riqsishun.
Chaqa chayshina rurashpaqam, tukuy
imapi mas allita mas allita payshina
rinchiqllapa kawsaq. ¹⁴Chayri amana
wambrakunashinaqa kashunllapachu.
Manchu suq wambraqa tukuy imata das
kriyin. Chayshinallam wakin kriyiq
masinchiqkunapis mayqan qawch'u
ingañakuqpa duktrinanda das
kriyinllapa. Piru Jisukristushina
kawsashpaqam, manana rinchiqllap-
achu kriyiq mayqan ingañakuqtaqa.

Chay ingañakuqqam manana rinchu
atiq pandachiwayninchiqta. ¹⁵Ashwanri
kuyanakushpa, allip kaqtalla rimashpa,
Jisukristupi masta masta yuyakushpa,
yach'ayniyuq mayurshina kashunllapa.
Chaqa Jisukristuqam paypi yumbay
kriyiqkunapa umanchiqshina. ¹⁶Chaymi
yumbayninchiqta yanapawanchiq, suq
kwirpushina, suq yuyayniyuqla
kananchiqlapa. Chaqa kwirpunchiqpa
yumbay partingunaqam, yanapanan-
kushpa, tukuy imata ruranllapa,
ñmanachu? Chayshinalla yumbayninchiq
kriyiq masipura kuyanakushpaqam,
mas allita mas allita Dyuspi rinchiqllapa
yuyakuq.

Jisukristupi kriyishpaqam, mushuq bidayuqna kanchiqlapa

¹⁷ Jisukristu numbrawaptinmi,
kayshina ancha kunaykillapa: Amana
kawsayllapachu Dyuspi chay mana
kriyiqkunashinaqa. Chaqa paykunaqam
mana baliq yuyashqangunata rurashpa
kawsanllapa. ¹⁸ Ancha angu shunqoyuq
kashpam, mana munanllapachu
Jisukristupi kriiyitaqa. Chaymi Tayta
Dyusmanda mana nimatapis
yach'akushpaqa, tutapishina kawsan-
llapa. Chayraykum chingashpa, Tayta
Dyuswanqa manana rinllapachu
kawsaq. ¹⁹ Chaymi mana nimatapis
penqakushpachu, ni sujitakashpachu,
tukuy laya munashqan uchakunata
rurashpa kawsanllapa.

²⁰ Piru qamkunaqam Jisukristupaq
yach'akushpaqa, mana
yach'akurqaykitchu chay uchayuqkuna-
shina kawsanaykillapa. ²¹ Ashwanmi
Jisuspaq allip kaqta uyashpa,
yach'akurqaykillapa pay munashqan-
shina kawsanaykillapa. ²² Piru qamkuna
manaraq Jisuspi kriyishpaqam,

^a 4.8 [Salmo 68.18]

kwirpuysi munashqandalla rurashpa, dañakarqaykillapa. Chayri kananqa chay unay jiñuykitaqa dijajyna, suq mana baliq mawka lach'apatashina, amana chayshina kawsanaykillapa.

²³Ashwanri mushuq yuyayniyuq, mushuq shunqoyuqna kayllapa.

²⁴Chayri Tayta Dyusmanda mushuq bidata ch'askishpa, ancha allin, ancha santu kayllapa.

²⁵Chayri yumbayninchiq suq kwirpu shinalla kashpa, amana ni pitapis ingañashpachu, ashwan allip kaqtalla suqwan suqwan parlashunllapa.

²⁶Piru mayqanwan piñakushpaqa, das alliyayllapa, ama uchayuq kanaykillapa. Amar shuyaychu ni amsayanangaman alliyanayki chay piñachishuqwanaq.

²⁷Chayshina ama dijakayllapachu, *dyablu uchata rurachishunanaq.

²⁸Mayqan suwakuqpisri amana mastaka suwakunqachu. Ashwanri allita trabajanqa, pubrikunata atinambaq yanapayta.

²⁹Amar malas palabraskunataqa rimayllapachu. Ashwanri allitala rimashpa, suqkunata animachiyllapa, Jisuspi mas allita yuyakushpa, kushikushpa kawsananllapa. ³⁰Kanan amar llakichiyllapachu Dyuspa *Santu Ispiritunda. Chaqa Tayta Dyusqam chay Santu Ispiritunda qowashqallapa kanchiq, allita yach'ananchiq: Dyuspa wambranmi kani. Jisukristu washawashpa, syiluman rin apawaq, nishpa.

³¹Chayri ama syintishpachu, ni piñakushpachu, ni piwan anyana-kushpa, ni musyanakushpa, ni pitapis ch'iqnishpachu, ni suq laya malukunata rurashpachu, kawsashunllapa.

³²Ashwanri ancha allita suqwan suqwan yanapanakushpa, llakipanakushpa, pirdunanakuyllapa. Chaqa Jisukristu wañushqanraykum, Tayta Dyus

uchanchiqkunamanda pirdunawashqa kanchiqllapa. Chayraykur noqanchiqkunapis suqwan suqwan pirdunananakushpa kawsashunllapa.

**Dyuspa wambranguna kashpaqar,
kayshina kawsashunllapa**

5 ¹Qamkuna Tayta Dyuspa kuyashqan wambranguna kashpaqar, payshina kawsayllapa.

²Chaqa Jisukristuqam ancha kuyawaq-ninchiq, intrigakarqan wañunambaq, Tayta Dyus uchanchiqkunamanda pirdunawananchiq. Chayshina wañush-paqam Tayta Dyusta ancha kushichirqan. Chaqa Jisusqam wañurqan suq ancha shumaq uñitata ufrindapaq wanchishqashina. Chayri noqanchiqpis Jisusshina suqkunata kuyashpa kawsashunllapa, Tayta Dyusta kushichinanchiq. *[Nuta: Unay tyimpupim *isrraylinukuna shumaq uñitakunata wanchishpa, ufrindatashina qorqan Dyusta, uchangunata pirdunananambaq.]*

³Chayri Tayta Dyuspa wambranguna kashpaqa, manaraq rrispituyuq kashpa ichu rrispituyuq kashpa, ama puñyllapachu mana rrispituyki kaqwanqa, ni suq laya uchakunata rurayllapachu.

Suqkunapa imangunata ama munakuyllapachu. ⁴Amar malas palabralta rimayllapachu ni tuntukunashina penqakuypaq grasyakunata rurashpa asikuylapachu. Chaqa manam nimapis balinchu chay layakunata rimanaykillapaq. Ashwanri Tayta Dyusta pagikushpa, kawsayllapa. ⁵Chaqa allitam yach'angillapa: Manaraq rrispituyuq kashpa ichu rrispituyuq kashpa, suqwan puñushpa ichu suq laya uchakunata rurashpa ichu nisyukuna kashpa, mana ringillapachu kawsaq Tayta Dyuswan Churin Jisukristuwanqa. Chaqa chay nisyukunam tukuy imata ancha munashpa, chay kusaskunata

aduraykanllapa, *amitu layakunata aduraqkunashina.

⁶Amar pipis ingañashunqachu, yanqakunata nishushpa, uchata ruranaykiqa. Chaqa Tayta Dyusqam chay uchata ruraqkunawan piñakushpa, ancha rin kastigaq, payta mana kasuptinllapa. ⁷Chayri chay laya runakunamandaqa kwidakayllapa, ama qamkunata dañachishunan.

⁸Qamkunaqam unay tyimpukunapi mana allikunata rurashpa, tutayaqpishina kawsarqaykillapa. Piru kananqam Jisukristupi kriyishpa, allita rurashpa, achikpishinana kawsangillapa. Chayshinalla mana shaykuq kawsayllapa, suqkunapaq suq micha achikchakuqshina kanaykillapa. ⁹Chaqa Dyuspa *Santu Ispiritunmi rin yanapashuqllapa, ancha allin kashpa, allitalla rurashpa, allip kaqtalla rimashpa kawsanaykillapa. ¹⁰Chayri allita yach'akyullapa Dyus munashqanda, pay munashqanshina kawsanaykillapa. ¹¹Amar kawsayllapachu chay uchayuq runakunashinaqa. Ashwan paykuna uchata rurashpa pakaptinqa, anyashpa kunayllapa: "Chayshina rurashpaqam, ringillapa chingaq", nishpa. ¹²Chaqa chay pakashqan uchangunaqam ancha fiyu penqakuypaq. Chaymi mana munanchiqchu ni rimaya chay ucha rurashqambaqq. ¹³(Piru Dyuspa Santu Ispiritunmi atum michashina.) Chaymi chay pakashqa uchakunata das rikachiwanchiq, achikpishinana kidanallapa. Chaymi das intyindinchiq: Chay uchakunaqam ancha fiyu, nishpa. ¹⁴Chayraykum suq yach'ayniyuqqa nin:

Qamkuna mana alli ruraqkunaqam puñuqkunashina, wañuqkunashina kangillapa. Chayri rikch'akamushpa, atarimuyllapa, Jisukristu achikpishinana kawsachishunan, allitana rurashpa kawsanaykillapa, nishpa.

¹⁵Chayri ancha allita kwidakashunllapa, allita rurashpa kawsananchiq. Amar tuntushinaqa kashunllapachu. Ashwanri jwisyuyuqshina kawsashunllapa. ¹⁶Chaqay tyimpupiqam uchayuq runakunaqa ashwamba ashwamba mana allikunata ruraykanllapa. Chayri tukuy diya allita yuyashpa, Dyus munashqanshina kawsashunllapa. ¹⁷Chayraykur ama tuntushinaqa kashunllapachu. Ashwanri yach'akushunllapa Dyus munashqanda rurananchiq. ¹⁸Amar mach'ashunllapachu. Chaqa mach'ashqakunaqam mana sujitakashpachu, tukuy imapi rinllapa dañakaq. Ashwanri Dyuspa Santo Ispiritunda kasushpa, kawsashunllapa. ¹⁹Chayshina kawsashpa, *salmukunata, imnukunata, suq laya alabanskunata kantashpa, Siñurninchiq Jisusta tukuy shunqo alabashpa, suqwan suqwan animachinakushun. ²⁰Siñurninchiq Jisukristupa shutimbi tukuy tyimpu, tukuy imapaq Tayta Dyusta pagikushunllapa.

Ayllunchiqkunapir shumaqta kawsashunllapa

²¹Yumbay qamkuna Dyusta ancha rrispitashpaqa, suqwan suqwan kasunakuylapa.

²²Qamkuna qosayuq warmikuna, Jisukristuta kasushqaykishina, qosaykitapis kasuy.

²³Jisukristuqam paypi yumbay kriyiqkunapa *Washadurninchiq, umanchiqshina kashpa, kamachiwanchiq. Chaqa paypi kriyiqkunaqam Jisuspa kwirpunshina kanchiqllapa. Chayshinallam suq warmipa qosanqa umanshina kashpa paytaqa kamachin. ²⁴Chayri Jisukristupi kriyiqkuna payta kasushqanchiqshina, warmipis qosanda tukuy imapi kasunqa.

²⁵Runakunapis ancha kuyanyaq warminda, awnki wañunqapis. Manchu Jisukristuqa paypi kriyiqkunata ancha kuyawaqchinchiq, wañurqan washawananchiq. Chayshinalla suq runa warminda

kuyanqa.²⁶ Chaqa Jisukristum wañurqan, paypi kriyikunata uchanchiqmanda pirdunawananchiq, Tayta Dyustana kasushpa kawsananchiqllapa. Kanan shumaq nutisyanda yach'achiwaqninchiqmi, uchanchiqkunata yakuwanshina mayllawashqa kanchiq.

²⁷ Chayshinam rurarqan, paypa ñawpambi mana nima uchayuq shumaq nubyashina kananchiqllapa. Chayshina ancha llipyaq yuraq mudanayuqshina kaptinchiqllapam, shumaqta rin ch'ayachiwaqninchiq.

²⁸ Chayri qamkunapis warmikita ancha kuyay, kikin kwirpuykita kuyashqaykisha. Chaqa suq runa warminda ancha shumaqta kwidashpaqam, pay kikin kwidakaykan. ²⁹ Chaqa manam pipis kwirpunchiqtaa ch'iqninchiqchu. Ashwanmi shumaqta kwidashpa, imatapis mikushpa kawsanchiqllapa. Chayshinallam Siñurninchiq Jisukristupis paypi kriyikunata shumaqta kwidawanchiqllapa.

³⁰ Chaqa paypi kriyishpaqam, paypa kikin kwirpushinana kashpa, paypa aychanshina, tullunshina kanchiqllapa.

³¹ Chaymi *Dyuspa Santu Librumbi nin: "Suq runa warmikushpaqa, taytanda, mamanda dijashpa, warminwanna kawsanqa. Kanan ishkay kashpapis, suq kwirpushinallana kanqa", nishpa.^b ³² Chay nishqandaqam mana pipis atishqachu ancha allita intyindiyta. Chaqa manam rimanchu runa warmi kasarananillachu. Ashwanmi rimambis, Jisukristu paypi kriyikunawan tandakaptinchiq, paywan suq kwirpushinallana kananchiqllapa, nishpa. ³³ Chaymi niykillapa: Yumbay runakuna ancha kuyanqa warminda kikin kwirpunda kuyashqanshina. Warmikunapisri qosanda rrispitanqa.

6 ¹Wambrakuna, Jisukristupi kriyishpaqa, taytaykita, mamaykita allita kasuyllapa. Chayshina kasushpaqam,

allita ruraykangillapa. ² Chaqa Tayta Dyuspa punta liyninmi kayshina nin: "Taytaykita, mamaykita rrispitayllapa", nishpa. Chay liyta niwaqninchiqmi, suq shumaq primuya kayshina ufrisiwashqa kanchiq: ³ "Taytaykita, mamaykita kasuptikiqam, ancha rini yanapashuq, kushikushpa, achka watakunata kay mundupi kawsanaykipaq", nishpa.^c

⁴ Qamkuna taytakunapis, wambraykikunata ama piñachiyllapachu. Ashwanri shumaqta yach'achishpa kunashpa, kriyayllapa, Jisukristupi kriyinanllapa.

⁵ Qamkuna *randishqa kriyadukuna, patrunnikita manchashpa, allita rrispitashpa kasuyllapa, Jisukristuta kasuykangimanshina. ⁶ Chayri chay patrunniki rikashuptin ichu mana rikashuptimbis, allita trabajayllapa. Piru amar trabajaychu chay patrunnikiwan allita kidanaykillaqa. Ashwanri Dyus munashqanda rurashpa, tukuy shunqo allita trabajay, Jisukristupaq trabajaykangimanshina. ⁷ Chayshina kushikushpa, patrunnikita allita yanapashpaqar, Jisuspaqshina trabajay, ama runakunapaqlachu. ⁸ Chaqa randishqa kriyadu ichu libri runa kashpapismi, allita yach'anchiqllapa: Tayta Dyusmi rin pagarawaqninchiq alli rurashqanchiqpaq, nishpa.

⁹ Qamkuna patrungunapis, randishqa kriyaduykikunata ama nimatapis manchachishpachu, shumaqta kamachiy. Chaqa sylupim kan yumbayninchiqpa patrunninchiq. Payqam mana ni pitapis sawachashpachu, yumbayninchiqta ancha allita rin jusgawaqninchiq.

Dyuspa armangunawanri dyabluta kallpachishunllapa

¹⁰ Kananri kriyiq masitakuna, Jisukristuman mañakushunllapa, pudirninwan

b 5.31 [Génesis 2.24] **c** 6.3 [Éxodo. 20.12]

yanapawaptinchiq, uchakunata binsinanchiq.¹¹ Manchu suldadukuna kuntrangunata binsinallapapa, jirrumanda kaskuta rurakushpa, *jirrumanda chilikinda rurakushpa, armangunawan pilyanllapa. Chayshinallar noqanchikunapis Tayta Dyusmanda armangunatashina ch'askishunllapa, *dyablu ama ingañawananchiq.¹² Chaqa noqanchikunkaqam mana pilyaykan-chiqchu runa masinchiqkunawan. Ashwanmi pilyaykanchiqqa chay jwirsayuq, pudirniyuq, kamachikuq dyablukunawan, tutayaqpi puriq kamachikuqkunawan. Paykuna ingañaptinmi, kay pachapi achka runa warmi tutayaqpishina puriykanllapa. Chay kamachikuq dyablukunam altipi bwilaq dyablukunatapis kamachinllapa.¹³ Chayri Tayta Dyusmanda yumbay chay armangunatashina ch'askishunllapa, chay dyablukunamanda atinanchiq washakayta. Chayshina ruraptinchiqqam, chay dyablukunaqa suq diya munashpa binsiwayninchiqta, mana rinllapachu atiq.

¹⁴Chayri allip kaqtalla kriyishpa, rimash-paqa, suldadukuna wach'ukunda rurakuqshina kashunllapa. Chayshinar allitalla rurashpa, jirrumanda chilikuyq-shina kashunllapa.¹⁵ Listur kashunllapa, *Jisuspa shumaq nutisyanda yach'achikunanchiq, suqkunapis Dyuswan alliyanllapa. Chaqa chay shumaq nutisyanqam noqanchiqpaqqa suldadupa sapatungunashina.¹⁶ Yumbay kusasmandam masta balin Jisukristupi allita kriyinanchiqllapa. Chayshina kriyishpaqam, suq *iskudu tabla layata piskaykanchiqmanshina washakananchiq. Chaqa dyabluqam ancha munan dañachi-wayninchiqta, rumikunawan sitawanchiqmanshina. Piru Jisukristupi allita yuyakushpaqam, chay iskudu tabla layawan atinchiq arkayta, ama ch'ayachiwananchiq.¹⁷ Tayta Dyusmi

washawanchiqllapa, suq suldadu jirrumanda kaskunwan washakaqshina. Tayta Dyus nishqanqam *atun kuchillushina. Chayri Dyuspa *Santu Ispiritunmanda yach'akushun Dyus nishqanda, dyablu maqashpa, binsinanchiq.¹⁸ Piru Dyuspa Santu Ispiritun qamkunata yanapashuptin, allita yuyashpa, mana shaykuq mañakuyllapa yumbay kriyiq masinchiqkunapaq.

¹⁹Noqapaqpis mañakuyllapa, Tayta Dyus yanapawanambaq, ama manchash-pachu, ashwan ancha allita Jisukristupa pakadu nutisyanda yach'achikunay. Chaqa unaymandapacham mana pipis intyindishqachu: (Tayta Dyusmi qamkuna mana *isrraylinu kaqkunatapis munan washashuyllapata, nishpa.)²⁰ Kanan Tayta Dyusmi numbrawashqa, rrimplasun rimanaypaq chay shumaq nutisyanda. Chayraykum kay karsilpi kadinakunawan watadu kani. Chayri Tayta Dyusta noqapaq rrugayllapa, ama nimata manchashpachu, paypaq yach'achikunay.

Pablum dispidikarqan

²¹⁻²²Kuyashqanchiq kriyiq masinchiq Tikikum ancha allita yanapawashqa, Jisukristupaq yach'achikunay. Chaymi payta rini kach'amuq, qamkunata animachishunan: "Masanchiq Pablum karsilpiqa kayshina kawsaykan", nishpa.

²³Kriyiq masitakuna, ancham mañakuni, Taytanchiq Dyus, Siñurninchiq Jisukristupis tukuy imapi qamkunata yanapashunan, kushikushpa, kuyanakushpa, Dyuspi allita yuyakunaykillapa.²⁴ Chayshinam mañakuni, Tayta Dyus yumbay allin kriyiq masinchiqkunata ancha yanapanambaq. Chaqa paykunaqam mana shaykuq Siñurninchiq Jisukristuta kuyaykan. Chayshina kanqa.